

er endvidere kommet Henvendelser om disse Spørgsmaal baade fra den samlede Handelsstands Fællesrepræsentation og Købstadforeningens Bestyrelse, der begge have anmodet om, at disse Bestemmelser maatte blive optagne i Loven. Jeg vil derfor paa det varmeste anbefale det Udvalg, der faar med Sagen at gøre, at følge Kommissionen og optage disse to Bestemmelser i Forslaget. Det er saa meget mærkeligere, at det sidste Punkt ikke er optaget, som det, efter hvad der foreligger, var Forudsætningen for Loven af 1903, at de Udsalg, som Andelsforetagenderne have, skulde være skattepligtige. Der blev i sin Tid, da Loven var noget uklar, af det ærede 2det Medlem for 5te Kreds (Sonne), der absolut mente, at de skulde være skattepligtige, hvilket stemmer med de Udtalelser, som det ærede 2det Medlem for 7de Kreds (Rottbøll) i Dag har fremsat, rettet en Forespørgsel til den daværende Indenrigsminister, det nuværende 12 kongevalgte Medlem (Enevold Sørensen), der besvarede Forespørgselen derhen, at de efter Lovens Ord absolut vare skattepligtige. Han udtalte: „Men det ærede Medlem vil sikkert erkende, at havde det været Meningen at sige, at et Andelsselskab kan holde aaben Bod og Udsalg og endda vedblive at have fuld Skattefrihed, saa vilde Lovforslaget ikke have udtrykt denne Tanke ved Ordene „selv om denne Virksomhed ikke helt begrænses til Medlemmernes Kreds.“ Det var altsaa den daværende Ministers Mening, at de vare skattepligtige. Men saaledes som Loven er affattet, have disse Selskaber ikke kunnet beskattes. Ærede Medlemmer ville sikkert være bekendte med, at rundt omkring i Købstæderne have disse Selskaber for deres Udsalg været satte i Skat, men ved Fogedkendelse er det som Regel blevet nægtet at inddrive Skatten, idet Lovens Ord ikke hjemle Ret til at beskattede dem. Det har ført til, at der enkelte Steder er ført Proces om det Spørgsmaal; der staar en enkelt Sag for Højesteret, som er tabt for Overretten. Disse Selskaber have saaledes i alt Fald hidtil ikke kunnet beskattes for deres Udsalg omkring i Byerne. Da det imidlertid har været en Forudsætning for den tidligere Lov, at de kunde beskattes, synes jeg, det er en Retfærdighed, der nu absolut bør ske Fyldest, at en saadan Bestemmelse indføres i den nye Lov. Der er ganske vist i Motiverne til dette Lovforslag udtalt, at det ikke var heldigt paa nærværende Tidspunkt at tage dette Spørgsmaal op,

da der, den Gang Lovforslaget blev forelagt, lige var afgivet Kommissions-Betænkning om et Forslag til Lov om Andelsforeninger, men jeg kan ikke indse, at dette Forslag, som jo nu er i Udvalg i dette høje Ting, vil gribe forstyrrende ind i eller blot ændre i Beskatningsreglerne. Jeg vil derfor paa det varmeste anbefale til det Udvalg, som jeg formoder vil blive nedsat, at der i Lovforslaget indsættes disse to Bestemmelser om Forbrugsforeningers og Andelsselskabers Skattepligt, naar de holde Udsalg.

Hvidberg: Om en af de allerstørste Statsmænd, der have levet, fortælles der — og det er for Resten en historisk Sandhed — at naar der kom et Lovforslag frem, saa betragtede han det altid ud fra to Synspunkter: Er dette Lovforslag gavnligt, og er det retfærdigt? Og af, hvorledes Svaret da blev, afgang hans Stilling til de Lovforslag, der fremkom. Hvis man nu anvender samme Fremgangsmaade overfor dette Lovforslag og spørger: Er det gavnligt, saa er jeg ganske sikker paa, at for mangfoldige Kommuners Vedkommende vil Svaret blive: Ja, det er gavnligt. Men jeg er lige saa sikker paa, at for en Del Kommuners Vedkommende vil man svare: Nej, det gavner os ikke, tværtimod, det skader os. Men naar det er Tilfældet, saa kommer Stillingen til Lovforslaget til at afhænge af, hvorledes det forholder sig med Retfærdigheden, altsaa af Besvarelsen af det andet Spørgsmaal. Og naar jeg nu ser paa Fordelingen af Skatten — det er navnlig de mellemkommunale Skatteregler, jeg taler om — mellem Opholdskommunen og Erhvervs-kommunen, nægter jeg ikke, at for enkeltes, ja maaske for manges Vedkommende kan Svaret blive: Ja, det er retfærdigt; men for ikke saa faa vil Svaret blive akkurat det stik modsatte. Det gælder da om, saafremt Lovforslaget skal fremmes — og det skal det jo — at faa det ændret saaledes, at Retfærdigheden sker Fyldest i saa stort Omfang som muligt.

En af de vigtigste Grunde, der anføres for, at det er retfærdigt, at Erhvervs-kommunen skal have $\frac{2}{3}$ af Skatten af en Skatteyder, som bor i en anden Kommune, er jo den, at vedkommende Skatteyder bebyrder vedkommende Kommune, hvor han har sin Bedrift, med store Udgifter til humane, sociale Formaal, Skolevæsen, Alderdomsforsørgelse o. s. v. og til andre Foranstaltninger, f. Eks. ogsaa til Vejvæsen, og saa siger man: Det er jo meget